

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Οκτωβρίου 2025

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **4/11/2025**

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας εκπονούνται στο πλαίσιο του Κοινού Εναρμονισμένου Προγράμματος της Ε.Ε. για τις Έρευνες Επιχειρήσεων και Καταναλωτών (Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys) με τη στήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υποθέσεων της ΕΕ (Directorate General for Economic and Financial Affairs | DG ECFIN)

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος σε ΕΕ και Ευρωζώνη

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Σεπτέμβριο ενισχύθηκε τόσο στην ΕΕ, όσο και στην Ευρωζώνη. Η εξέλιξη αυτή ήταν αποτέλεσμα κυρίως της βελτίωσης των προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Υπηρεσίες και την καταναλωτική εμπιστοσύνη, με το Λιανικό εμπόριο να εξασθενεί και τις προσδοκίες στις Κατασκευές να παραμένουν ουσιαστικά αμετάβλητες. Πιο συγκεκριμένα, στη Βιομηχανία ο δείκτης ενισχύθηκε τον Σεπτέμβριο (+0,3), λόγω των αισιόδοξων προβλέψεων παραγωγής τους προσεχείς μήνες που αντισταθμίστηκαν εν μέρει από τις απαισιόδοξες εκτιμήσεις παραγγελιών-ζήτησης, με τα αποθέματα να διατηρούνται στα επίπεδα του προηγούμενου μήνα. Στις Υπηρεσίες οι προσδοκίες βελτιώθηκαν ήπια (+0,4) ως αποτέλεσμα της σημαντικής βελτίωσης των προβλέψεων της μελλοντικής ζήτησης και της ηπιότερης ενίσχυσης των εκτιμήσεων της τρέχουσας ζήτησης, με τις εκτιμήσεις της τρέχουσας κατάστασης να εξασθενούν έντονα. Το Λιανικό εμπόριο υποχώρησε κατά μία μονάδα λόγω των απαισιόδοξων εκτιμήσεων της τρέχουσας κατάστασης και των αποθεμάτων, με τις προβλέψεις της μελλοντικής κατάστασης, στον αντίποδα, να βελτιώνονται. Στις Κατασκευές, ο αντίστοιχος δείκτης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος (+0,1), με τις προσδοκίες για την απασχόληση να εξασθενούν, ενώ οι εκτιμήσεις του επιπέδου παραγγελιών βελτιώνονται ελαφρά. Τέλος όσον αφορά την καταναλωτική εμπιστοσύνη, αυτή βελτιώθηκε ήπια (+0,5), αντανακλώντας τις λιγότερο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για την μελλοντική κατάσταση των νοικοκυριών αλλά και την πρόθεση των καταναλωτών για μείζονες αγορές, με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού τους αλλά και τις προβλέψεις για τη γενική κατάσταση κάθε χώρας να παραμένουν αμετάβλητες. Σε ότι αφορά τις τάσεις στις έξι μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης υποχώρησε στην Ολλανδία (-0,7) και ηπιότερα στην Γερμανία (-0,4), ενώ βελτιώθηκε στην Ισπανία (+3,0) και στην Ιταλία (+0,7). Από την άλλη, παρέμεινε ουσιαστικά αμετάβλητος στην Γαλλία (+0,3) και την Πολωνία (+0,1). Αναλυτικότερα:

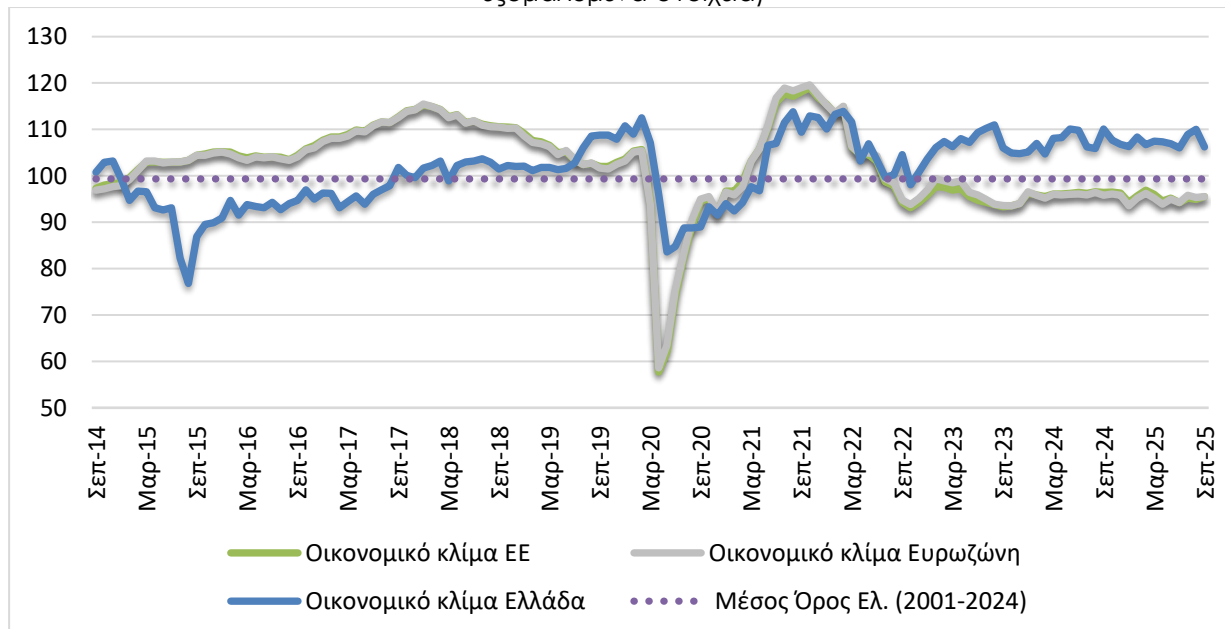
- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης προσδοκιών στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη αντίστοιχα διαμορφώθηκε στις -10,3 μονάδες. Οι προσδοκίες για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες ενισχύθηκαν τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, οι προβλέψεις παραγγελιών και ζήτησης εξασθένησαν, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται σε αμφότερες τις δύο ζώνες.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +4,2 μονάδες στην ΕΕ και στις +3,6 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους υποχώρησαν ελαφρά τόσο στην ΕΕ όσο και στην Ευρωζώνη, με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να εξασθενούν οριακά στην ΕΕ και εντονότερα στην Ευρωζώνη και τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή της να ενισχύονται και στις δύο ζώνες.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι δείκτες διαμορφώθηκαν στις -6,1 μονάδες στην ΕΕ και στις -7,7 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα υποχωρούν σε αμφότερες τις ζώνες, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις σε ΕΕ και Ευρωζώνη ενισχύονται, με τα αποθέματα να κλιμακώνονται και στις δύο περιοχές.
- Στις **Κατασκευές**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις -5,6 μονάδες στην ΕΕ και στις -3,5 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται στην ΕΕ και εξασθενούν στην Ευρωζώνη, ενώ παράλληλα οι αρνητικές προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών εντείνονται και στις δύο περιοχές.

Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2024	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
ΕΕ-27	59,7 (Απρ. 2020)	117,1 (Μάρ. 2000)	99,3	111,7	104,2	87,5	111,2	101,8	95,6	96,3		
Ευρωζώνη	60,9 (Απρ. 2020)	117,9 (ΙΟκτ. 2021)	99,3	111,6	104,0	87,9	111,5	102,3	96,4	95,9		
Ελλάδα	79,0 (Αυγ. 2015)	119,9 (Ιουλ. 2000)	99,3	102,3	105,1	94,9	105,4	104,9	107,2	107,6		
Περιοχή	2024											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-27	96,4	96,1	96,6	96,2	96,5	96,4	96,5	96,8	96,9	96,3	96,5	94,7
Ευρωζώνη	96,2	95,6	96,5	95,8	96,3	96,1	96,0	96,5	96,4	95,7	95,8	93,8
Ελλάδα	107,0	104,7	108,2	108,2	110,2	109,8	106,2	106,0	110,2	107,7	106,8	106,4
Περιοχή	2025											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-27	95,7	96,9	96,0	94,6	95,2	94,2	95,2	94,9	95,5			
Ευρωζώνη	95,2	96,2	95,2	93,9	95,0	94,2	95,8	95,3	95,5			
Ελλάδα	108,4	106,7	107,5	107,3	106,9	106,0	108,9	110,0	106,2			

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (2000-2020=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώθηκε στις -14,3 μονάδες στην ΕΕ και στις -14,9 στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους τελευταίους 12 μήνες εξασθένησαν, όπως και οι προβλέψεις για την εξέλιξή της στους επόμενους 12 μήνες. Πτωτικά κινήθηκαν οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη, ενώ οι προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες βελτιώνονται ήπια σε αμφότερες τις ζώνες.

ΕΛΛΑΔΑ: Μικρή επιδείνωση του οικονομικού κλίματος, αλλά βελτίωση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχωρεί σχετικά τον Σεπτέμβριο, με τον δείκτη να διαμορφώνεται στις 106,2, από τις 108,9 μονάδες τον Ιούλιο. **Η υποχώρηση αυτή προέρχεται από την εξασθένηση των προσδοκιών στους επιχειρηματικούς τομείς και αρκετούς επιμέρους κλάδους, με εξαίρεση το Λιανικό Εμπόριο όπου φαίνεται να επανέρχεται η αισιοδοξία μετά τους θερινούς μήνες. Η πτωτική πορεία της καταναλωτικής εμπιστοσύνης ανακόπτεται, με τις πολύ απαισιόδοξες προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους να περιορίζονται. Στη Βιομηχανία, οι προβλέψεις για τις εξαγωγές έχουν επιδεινωθεί,** στοιχείο ενδεικτικό των αβεβαιοτήτων που υπάρχουν στο διεθνές εμπόριο. Στις Κατασκευές η διόρθωση του δείκτη είναι αναμενόμενη κυρίως στα Ιδιωτικά Έργα, καθώς ο δείκτης κινείται γενικά σε πολύ υψηλά επίπεδα για αρκετούς μήνες, ενώ στις Υπηρεσίες ο δείκτης υποχωρεί στο χαμηλότερο σημείο των τελευταίων 12 μηνών. Οι κυβερνητικές εξαγγελίες στη ΔΕΘ, ιδίως για μειώσεις στη φορολογία εισοδήματος, **πιθανώς επηρέασαν θετικά μέρος των νοικοκυριών,** καθώς αμβλύνθηκε η απαισιοδοξία σε κάποιες μεταβλητές, ωστόσο οι εκτιμήσεις από μεγάλο μέρος των νοικοκυριών παραμένουν ακόμη σχετικά αρνητικές.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το ήπια θετικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση στράφηκε σε αρνητικό, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα ενισχύθηκαν ελαφρά, ενώ οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες περιορίστηκαν ήπια.
- στις **Κατασκευές**, οι θετικές προβλέψεις για πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησαν έντονα και στράφηκαν αρνητικές, ενώ αντίθετα οι αντίστοιχες θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώθηκαν σημαντικά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχωρούν οριακά, με το ύψος των αποθεμάτων να αποκλιμακώνεται και τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πωλήσεων να ενισχύονται οριακά.
- στις **Υπηρεσίες**, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων υποχώρησαν ήπια, όπως και οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, αλλά και οι προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης εξέλιξής της.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας αμβλύνθηκαν, όπως και εκείνες για τη δική τους οικονομική κατάσταση. Παράλληλα, βελτιώθηκαν οι προβλέψεις για μείζονες αγορές ενώ ενισχύθηκε η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Υποχώρηση προσδοκιών λόγω κυρίως της εξασθένησης των εκτιμήσεων των παραγγελιών και της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία εξασθένησε σημαντικά τον Σεπτέμβριο, στις 105,2 από 112,6 μονάδες τον Ιούλιο. **Από τις μεταβλητές του δείκτη, το ήπια θετικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση στράφηκε σε αρνητικό, το θετικό ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες περιορίστηκε ήπια ενώ το ύψος των αποθεμάτων ενισχύθηκε ελαφρά.** Αναλυτικά:

α) Το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, διαμορφώθηκε στις -6 μονάδες τον Σεπτέμβριο, από τις +6 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, με το 20% (από 17%) των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 14% (από 23%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο περιορίστηκε ελαφρά (+21 μονάδες από +27 μονάδες), με το 35% (από 36%) των επιχειρήσεων να προβλέπουν αύξηση της παραγωγής τους το επόμενο τρίμηνο και το 14% (από 8%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το ισοζύγιο ενισχύεται ήπια στις 11 μονάδες (από 6), με το 19% των επιχειρήσεων να αναφέρει αποθέματα υψηλότερα από τα συνήθη για την εποχή.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν πτωτικές τάσεις: οι θετικές **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** υποχώρησαν έντονα (+2 από +16 μονάδες), και οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** εντάθηκαν σημαντικά (-18 από -7 μονάδες).

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

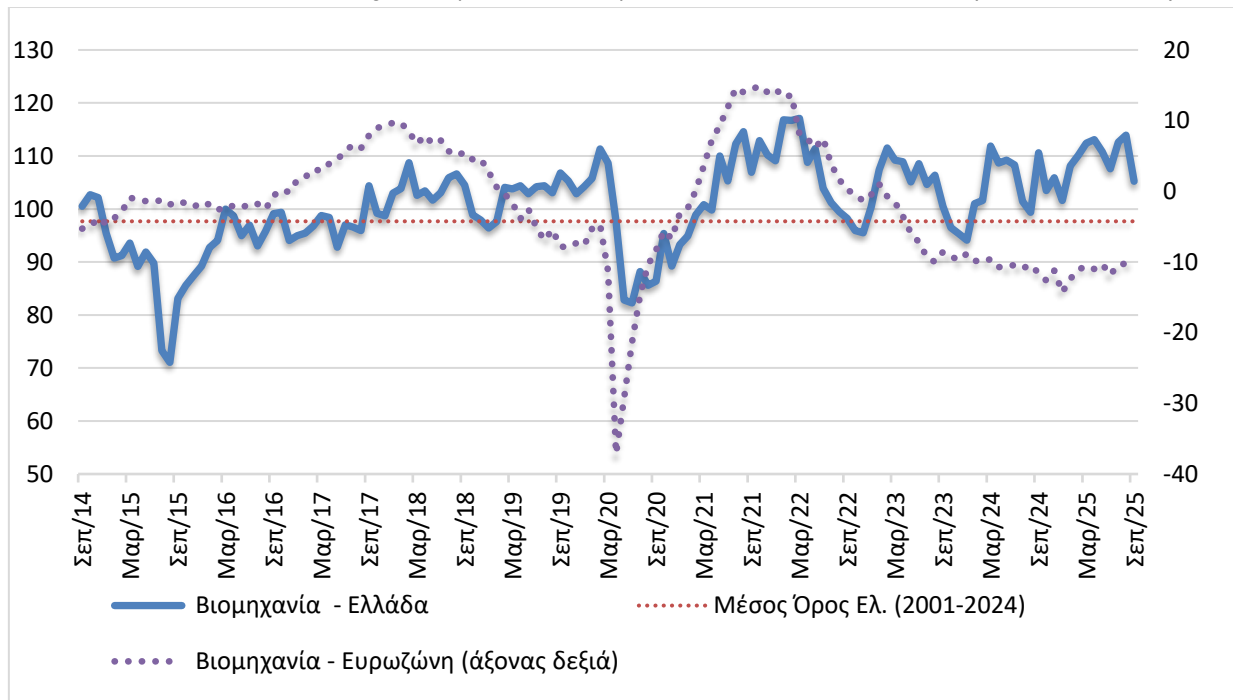
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών Στη Βιομηχανία											
Τομέας			Ακραίες τιμές			Μέσος όρος					
Βιομηχανία (2000-2010=100)			Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
			66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάιος 2000)	97,7	103,6	93,9	106,3	105,5	104,0	105,3
2024											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
101,0	101,6	111,9	108,7	109,2	108,3	101,4	99,4	110,6	103,5	105,9	101,6
2025											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
108,1	110,0	112,4	113,1	110,8	107,6	112,6	113,9	105,2			

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

ε) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** διατηρήθηκε στις +13 μονάδες τον Σεπτέμβριο, με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης να παραμένει στο 18% και το 5% να αναμένει μείωσή της.

στ) Το ήπια θετικό ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών του προηγούμενου μήνα** ενισχύθηκε ήπια στις +11 μονάδες, με το 4% από 9% να αναμένει μείωσή τους.

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfm

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αβεβαιότητα για το οικονομικό περιβάλλον εξασθένησε ελαφρά, καθώς στην ερώτηση που αφορά **στην ευκολία πρόβλεψης της μελλοντικής ανάπτυξης της επιχείρησης**, τον Σεπτέμβριο το 37% των επιχειρήσεων θεώρησαν ότι αυτή μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 45% τον προηγούμενο μήνα.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης προσδοκιών στα **Καταναλωτικά αγαθά** υποχώρησε έντονα στις 104,6 μονάδες (από 118,9 μον.). Σημειώθηκε σημαντική εξασθένηση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες, ενώ αντίθετα υποχώρησαν ήπια οι θετικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά** ο δείκτης εξασθένησε σημαντικά στις 105,2 μονάδες, από 120,7 τον Ιούλιο. Η υποχώρηση του δείκτη οφείλεται στις έντονα πτωτικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση, με την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες να αποκλιμακώνεται ήπια και τα αποθέματα να ενισχύονται ελαφρά. Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 106,2 (από 105,6) μονάδες, με τις ισοσκελισμένες εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να περιορίζονται ελαφρά, την παραγωγή τους προσεχείς μήνες να ενισχύεται και τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται οριακά.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Μικρή εξασθένιση προσδοκιών στις Κατασκευές, λόγω έντονης υποχώρησης στα Ιδιωτικά έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές διαμορφώθηκε τον Σεπτέμβριο, στις 155,3 μονάδες (από 166,5 μον. τον Ιούλιο), σε επίπεδο όμως σημαντικά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (143,6 μονάδες). Η μεταβολή αυτή ήταν αποτέλεσμα της εξασθένισης των προσδοκιών **στα Δημόσια έργα, αλλά κυρίως της έντονης υποχώρησης στις προσδοκίες στις Ιδιωτικές κατασκευές. Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων υποχώρησαν έντονα και στράφηκαν αρνητικές, ενώ αντίθετα οι αντίστοιχες θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώθηκαν σημαντικά.** Αναλυτικά, ο δείκτης στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων διαμορφώθηκε στις -15 (από +30) μονάδες, με το 9% (από 48%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει αισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε στις +34 (από +5) μονάδες, με το 35% (από 32%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξηση των θέσεων εργασίας και μόλις το 1% (από 27%) των επιχειρήσεων να εκτιμά μείωσή τους. Στα υπόλοιπα στοιχεία, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών κινείται ήπια χαμηλότερα σε σχέση με τον Ιούλιο, στις +41 (από +54) μονάδες, ενώ παράλληλα στο πεδίο των τιμών, οι πληθωριστικές προσδοκίες διαμορφώνονται σε ήπια υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον Ιούλιο (+18 από +15 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 12% των επιχειρήσεων αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Δύο στις πέντε επιχειρήσεις (40%) επισημαίνουν πλέον την έλλειψη εργατικού δυναμικού ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία τους, ένα 10% άλλους συγκυριακούς παράγοντες, αλλά και ένα 29% τη χαμηλή ζήτηση.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Κατασκευές (2000-2010=100)		Min	Max		2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)		87,7	58,1	62,7	127,5	114,5	142,3	151,1
2024											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
172,7	156,7	152,9	137,6	148,1	164,2	152,4	151,7	143,6	145,9	129,9	157,8
2025											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
170,1	158,8	167,8	162,4	164,3	176,0	166,5	172,9	155,3			

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

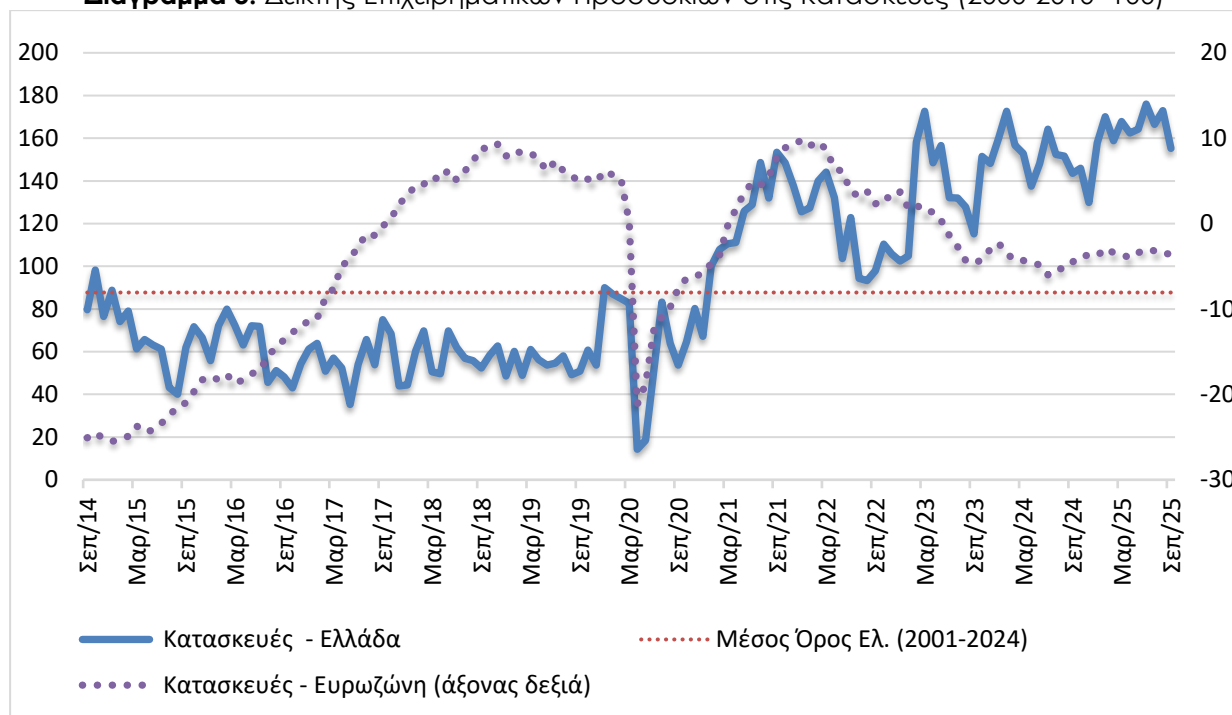
Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον, φαίνεται αυτή να ενισχύεται ελαφρά, καθώς το 36,4% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, έναντι 34,6% τον Ιούλιο.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Έντονη υποχώρηση παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** και διαμορφώθηκε στις 168,6 μονάδες (από 195,8), σε πολύ υψηλότερα επίπεδα του αντίστοιχου περυσινού (155,1 μον.) όμως. Οι έντονα θετικές προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών εξασθένησαν σημαντικά και διαμορφώθηκαν στις -5 (από +39) μονάδες, ενώ βελτιώθηκαν ήπια οι προσδοκίες για την απασχόληση οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +62 (από +59) μονάδες. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία, οι θετικές εκτιμήσεις για την

τρέχουσα πορεία εργασιών υποχώρησαν στις +55 (από +64) μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, οι πληθωριστικές τάσεις διατηρήθηκαν υψηλά (+40 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +35 τον Ιούλιο). Τέλος, μόλις το 8% των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Αντίθετα, σχεδόν δύο στις τρεις επιχειρήσεις (63%) αναφέρουν την έλλειψη εργατικού δυναμικού, το 6% την χαμηλή ζήτηση, με το 18% να αναφέρει άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως βασικά εμπόδια λειτουργίας τους.

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Μικρή εξασθένιση έναντι του Ιουλίου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 138,9 (από 140,1 τον Ιούλιο) μονάδες, σε αισθητά υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό επίπεδό του (117,5 μον.). Ως προς το πρόγραμμα εργασιών του κλάδου, ο δείκτης των 24 μονάδων του Ιουλίου υποχώρησε έντονα και διαμορφώθηκε στις -23 μονάδες. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό ισοζύγιο κινήθηκε κατακόρυφα ανοδικά και διαμορφώθηκε στις +12 (από -33) μονάδες. Οι περισσότερες επιχειρήσεις του κλάδου (86%) αναμένουν τις ίδιες θέσεις απασχόλησης, ενώ το 13% προβλέπει αύξησή τους. Μικρή υποχώρηση στις +30 (από +47) μονάδες παρουσίασε ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, ενώ αντίθετα το ισοζύγιο των τιμών διαμορφώθηκε σε κανονικά για την εποχή επίπεδα. Τέλος, το 16% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 21% να αναφέρει την έλλειψη εργατικού δυναμικού, άλλο ένα 48% την χαμηλή ζήτηση και ένα 4% άλλους συγκυριακούς παράγοντες ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Μικρή βελτίωση προσδοκιών, αισιόδοξες εκτιμήσεις για τις τρέχουσες και μελλοντικές πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** ενισχύεται ήπια τον Σεπτέμβριο και διαμορφώνεται στις 97,8 μονάδες, από 93,4 μονάδες τον Ιούλιο. **Η βελτίωση αυτή αφορά όλους τους εξεταζόμενους βασικούς κλάδους.** Αναλυτικά, οι ήπια θετικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχωρούν οριακά και διαμορφώνονται στις +5 (από +7) μονάδες ενώ αντίθετα οι θετικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο ενισχύονται οριακά στις +25 από τις +24 μονάδες. Οι νέες παραγγελίες εξασθενούν αισθητά και διαμορφώνονται στις +15 (από +23) μονάδες, με αποτέλεσμα τα αποθέματα να αποκλιμακώνονται και να διαμορφώνονται στις +18 (από +32) μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι αισιόδοξες προβλέψεις για την απασχόληση εξασθενούν ελαφρά (+13 από +24 μονάδες), ενώ ως προς τις τιμές, το 21% αναμένει άνοδο, ενδεικτικό των πληθωριστικών πιέσεων. Ως προς το βαθμό αβεβαιότητας που επικρατεί στο οικονομικό περιβάλλον αυτός διαμορφώνεται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, καθώς το 74,7% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 72,5% τον Ιούλιο.

Στους βασικούς εξεταζόμενους κλάδους οι προσδοκίες είναι ανοδικές. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** βελτιώθηκε σημαντικά τον Σεπτέμβριο και διαμορφώθηκε στις 104,9 (από 98,2) μονάδες, αισθητά υψηλότερα σε σχέση με το περυσινό επίπεδο (91,3 μον.). Οι θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις ενισχύθηκαν έντονα στις +42 (από +25) μονάδες, ενώ παράλληλα οι αισιόδοξες προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου βελτιώθηκαν ήπια και διαμορφώθηκαν στις +58 (από +47) μονάδες. Τα αποθέματα κλιμακώνονται ελαφρά και διαμορφώνονται στις +26 (από +23) μονάδες, ενώ αντίθετα εξασθενούν αισθητά οι παραγγελίες προς προμηθευτές (+28 από +43 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Το έντονα θετικό ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση υποχωρεί κατακόρυφα και διαμορφώνεται στις +27 μονάδες, ενώ οι πληθωριστικές τάσεις των τιμών παραμένουν υψηλές (+29 από +21 μονάδες).

Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (2000- 2010=100)	Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024		
	52,6 (Ιούλ. 2010)	128,7 (Μάιος 2007)	94,9	109,6	87,9	100,2	94,9	115,7	104,3		
	2024										
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
110,1	114,8	98,0	93,1	107,9	104,7	107,3	115,0	97,5	98,3	104,6	100,8
2025											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
93,8	98,4	94,9	98,6	100,4	105,9	93,4	91,1	97,8			

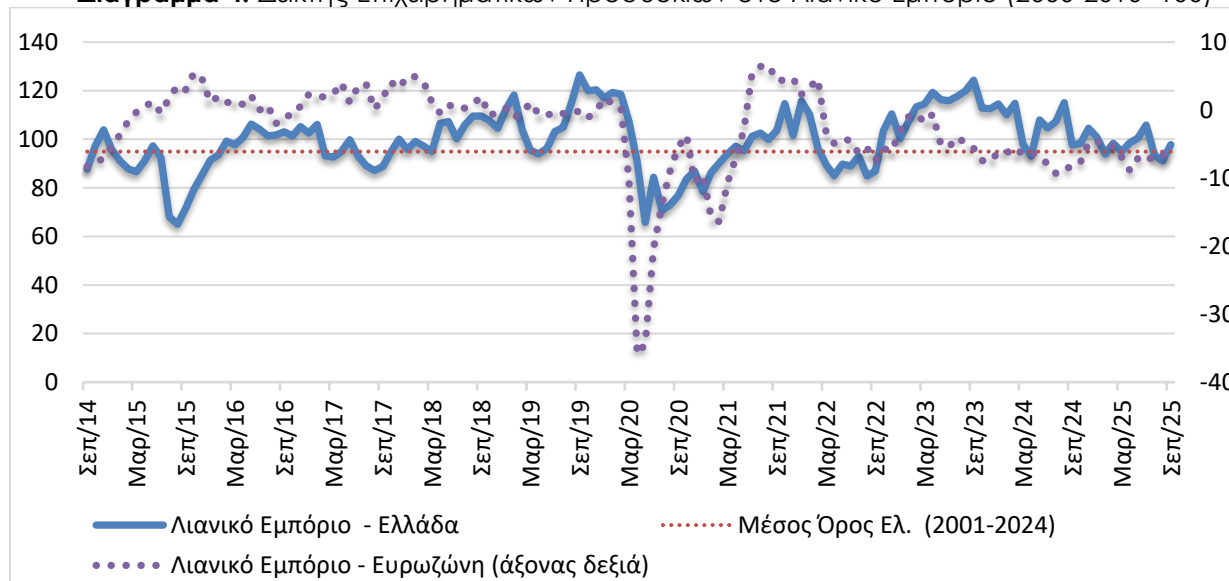
Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων. **Πηγή:** IOBE

Ήπια ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, και διαμορφώνεται στις 83,1 (από 73,3) μονάδες, ήπια υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο πέρυσι (77,3 μον.). Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται σημαντικά (-23 από -59 μονάδες) παραμένοντας ωστόσο αρνητικές, ενώ παράλληλα οι θετικές

προβλέψεις για το επόμενο διάστημα εξασθενούν έντονα στις -4 μονάδες, από τις +35 μονάδες το προηγούμενο διάστημα. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται έντονα και διαμορφώνονται στις +14 (από +48) μονάδες, με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να υποχωρούν κατακόρυφα και να στρέφονται αρνητικές στις -69 μονάδες (από +42 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Από την άλλη πλευρά, οι θετικές προβλέψεις της προηγούμενης περιόδου για την απασχόληση κινούνται έντονα πτωτικά και διαμορφώνονται στις -9 μονάδες, όταν στις τιμές το σχετικό ισοζύγιο από τις -18 μονάδες το προηγούμενο διάστημα διαμορφώνεται σε κανονικά για την εποχή επίπεδα.

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** βελτιώνονται σημαντικά και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Σεπτέμβριο στις 93,8 (από 81,3) μονάδες, αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι (106,7 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται αισθητά στις -4 από τις -33 μονάδες, ενώ παράλληλα οι ήπια αρνητικές προβλέψεις στις πωλήσεις στο επόμενο διάστημα στράφηκαν θετικές και διαμορφώθηκαν στις +13 από -1 μονάδες τον Ιούλιο. Από την άλλη πλευρά, το ύψος των αποθεμάτων κλιμακώθηκε ελαφρά και ισοσκελίστηκε με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να εξασθενούν οριακά και να διαμορφώνονται στις -13 (από -11) μονάδες. Παράλληλα, οι προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +33 μονάδες (από +5 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης συνεχίζει να υποδηλώνει αύξηση (+26 μονάδες).

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Μικρή βελτίωση σημειώνεται τον Σεπτέμβριο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, στις 96,9 (από 93,1) μονάδες, οριακά χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024 (98,4 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου ενισχύονται ήπια και από τις -15 μονάδες τον Ιούλιο διαμορφώνονται στις -8 μονάδες, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου εξασθενούν (+21 από +30) μονάδες. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται ελαφρά (+36 από +49 μονάδες), με τις παραγγελίες προς προμηθευτές να κινούνται αισθητά ανοδικά στις +19 (από +5) μονάδες. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται στις +17 μονάδες, ενώ τέλος, ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +6 μονάδες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Εξασθένιση των προσδοκιών, ηπιότερες εκτιμήσεις και προβλέψεις για τη πορεία της ζήτησης από όλους τους επιμέρους παράγοντες

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** εξασθένησε ελαφρά τον Σεπτέμβριο, στις 111,6 μονάδες, από 115,7 τον Ιούλιο. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων υποχώρησαν ήπια, όπως και οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση αλλά και οι προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης εξέλιξής της.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται σε ήπια χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις +35 μονάδες, με τον δείκτη εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση να διαμορφώνεται στις +34 μονάδες από +38 μονάδες το προηγούμενο διάστημα. Ήπια πτωτικά κινούνται οι προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου στις +21 (από +26) μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να κινούνται έντονα πτωτικά στις +10 (από +31) μονάδες. Στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται σε κανονικά για την εποχή επίπεδα από τις +19 μονάδες το προηγούμενο διάστημα. Στην ερώτηση σχετικά με το βαθμό αβεβαιότητας στο οικονομικό περιβάλλον, το 42% θεωρεί ότι η μελλοντική ανάπτυξη μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, ήπια υψηλότερα από το 39% τον προηγούμενο μήνα.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		Min 46,9 (Ιουν. 2020)	Max 140,2 (Ιουλ. 2000)		2002-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024
2024											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
110,6	121,1	125,6	131,1	127,3	132,4	118,1	117,3	111,3	112,2	111,9	119,3
2025											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
121,2	114,5	113,0	115,6	112,0	113,3	115,7	113,5	111,6			

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Σε επίπεδο βασικών κλάδων οι τάσεις είναι μικτές. Αναλυτικότερα:

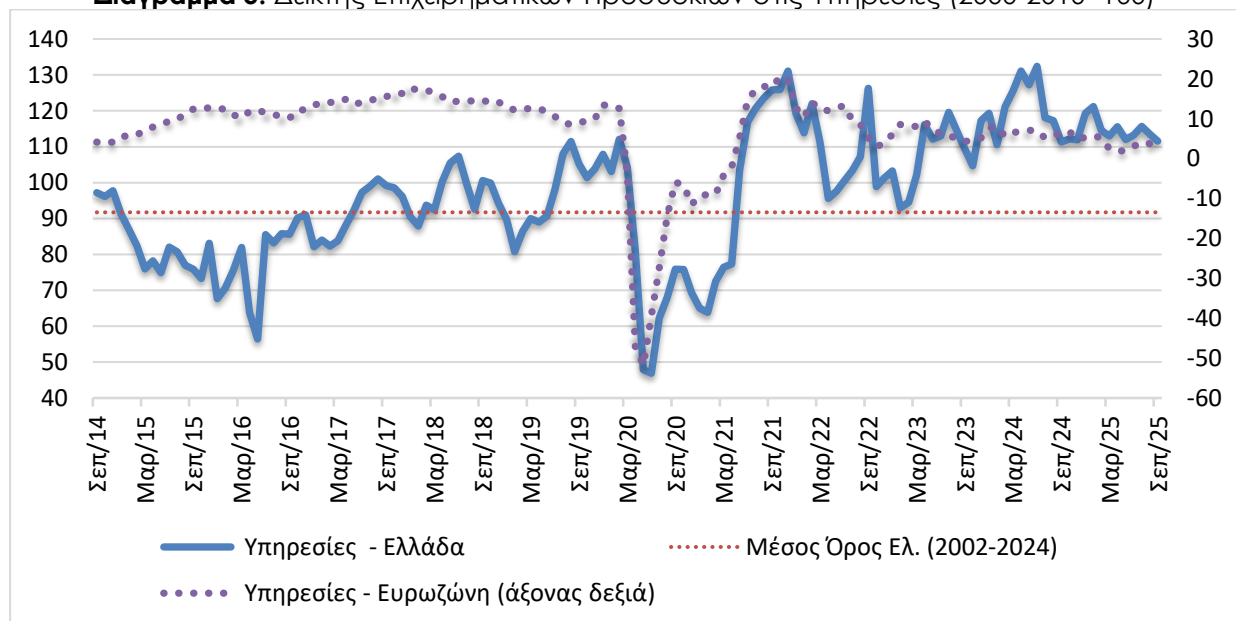
Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία**, κινήθηκε έντονα πτωτικά και διαμορφώθηκε στις 128,1 (από 148,7) μονάδες. Οι θετικές εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων κινήθηκαν ήπια πτωτικά στις +62 μονάδες από +68 μονάδες τον Ιούλιο, ενώ αντίθετα ενισχύθηκαν σημαντικά οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (+61 από +37 μονάδες), με τις θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης να κινούνται κατακόρυφα πτωτικά στις -26 μονάδες από τις +56 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Οι έντονα θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν έντονα και διαμορφώνονται στις -18 (από +57) μονάδες, ενώ ο δείκτης των τιμών διαμορφώνεται σε έντονα αποπληθωριστικά επίπεδα (-27 μονάδες).

Ήπια ανοδικά κινείται ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 160,3 (από 154,2) μονάδες, σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (130,3 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εξασθενούν οριακά στις +68 μονάδες, ενώ αντίθετα κινήθηκαν εκείνες της

τρέχουσας ζήτησης και διαμορφώθηκαν στις +72 (από +65) μονάδες. Παράλληλα, ενισχύονται αισθητά οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης, οι οποίες διαμορφώθηκαν στις +44 (από +31) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση διαμορφώθηκαν στις +64 (από +46) μονάδες. Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης διαμορφώθηκε σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα στις +12 μονάδες, από τις +15 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Πτωτικά κινήθηκε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 104,3 (από 121,0 μονάδες), σε έντονα χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (121,5 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινείται έντονα πτωτικά (+20 από +37 μονάδες), με τις θετικές εκτιμήσεις για την ζήτηση να διαμορφώνονται αισθητά χαμηλότερα από τον προηγούμενο μήνα στις +29 μονάδες από +45 μονάδες τον Ιούλιο. Παράλληλα, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης υποχωρούν έντονα, και διαμορφώνονται στις +20 (από +45) μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση να διαμορφώνονται σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τον Ιούλιο, στις -14 (από +47) μονάδες. Από την άλλη πλευρά η πληθωριστική τάση αποκλιμακώθηκε και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώθηκε στις +23 μονάδες από +40 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecf. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecf.

Σημαντική βελτίωση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 123,5 (από 105,1) μονάδες, σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με πέρυσι (112,2 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν σημαντικά στις +52 (από +29) μονάδες, ενώ ανοδικά αλλά ηπιότερα κινούνται οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις +43 (από +33) μονάδες. Οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης βελτιώνονται σημαντικά στις +52 μονάδες (από +19 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ αντίθετα κινούνται οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση (+24 από +33 μονάδες). Από την άλλη, οι τιμές διαμορφώθηκαν σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +24 μονάδες από τις +19 μονάδες τον προηγούμενο μήνα.

Οριακά πτωτικά κινήθηκαν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 98,0 (από 99,3) μονάδες. Οι ήπια θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση εξασθένησαν ελαφρά (+14 από +16) μονάδες, ενώ παράλληλα οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση διατηρήθηκαν αμετάβλητες (+16 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Αισιόδοξες παραμένουν οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης και διαμορφώνονται στις +17 μονάδες, με τις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου να κινούνται κατακόρυφα πτωτικά στις -30 (από +29) μονάδες. Το ισοζύγιο των τιμών διατηρείται σε ήπια πληθωριστικά επίπεδα, στις +13 μονάδες.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ: Μικρή βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, αμβλύνεται ελαφρώς η απαισιοδοξία για τα οικονομικά της χώρας

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε ήπια τον Σεπτέμβριο και διαμορφώθηκε στις -45,6 μονάδες, έναντι -47,6 μονάδες τον Ιούλιο¹. Και αυτόν τον μήνα οι Έλληνες καταναλωτές εμφανίζονται ως οι περισσότερο απαισιόδοξοι στην ΕΕ, με διαφορά από τους επόμενους, με τους καταναλωτές στην Εσθονία με επίπεδο δείκτη -34,4 και την Ουγγαρία (-24,8) να ακολουθούν. Οι επιμέρους δείκτες για την **γενικότερη οικονομική κατάσταση στην χώρα, αλλά και τα οικονομικά των νοικοκυριών βελτιώνονται. Η πρόθεση για μείζονες αγορές ενισχύεται με την αποταμίευση να βελτιώνεται επίσης**. Στις χαμηλότερες θέσεις αυτής της κατάταξης, για τέταρτη φορά μέσα στο 2025 βρίσκεται η Μάλτα (+2,3) με την θετική τιμή του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να συνεπάγεται ουσιαστικά αισιοδοξία από τους καταναλωτές της χώρας. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -14,3 μονάδες στην ΕΕ και στις -14,9 μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικά:

- **Οριακή ενίσχυση των αρνητικών εκτιμήσεων των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι αρνητικές εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες ενισχύθηκαν ήπια στις -49,9 (από -49,3) μονάδες. Το 66% των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 3% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -11,1 και -11,0 μονάδες αντίστοιχα.

- **Λιγότερο απαισιόδοξες οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι αρνητικές προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες υποχώρησαν τον Σεπτέμβριο στις -39,8 (από -45,2). Το 54% (από 59%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 6% προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -4,7 και -4,6 μονάδες αντίστοιχα.

- **Οριακή βελτίωση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο εξασθένησε ελαφρά τον Σεπτέμβριο και διαμορφώθηκε στις -46,3 (από -46,9) μονάδες. Το 64% των καταναλωτών προέβλεψε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι 19% το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -28,8 και -30,6 μονάδες αντίστοιχα.

- **Μικρή βελτίωση και στην πρόθεση για μείζονες αγορές**

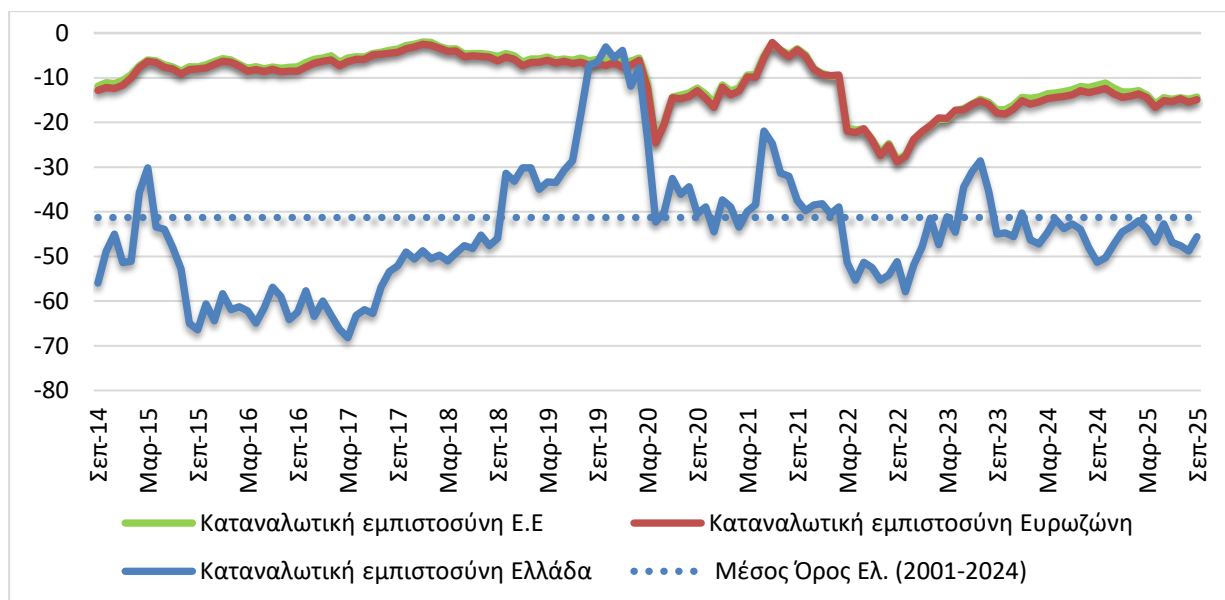
Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύθηκε ήπια με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -46,3 (από -49,1) μονάδες. Το 53% (από 59%) των καταναλωτών προέβλεψε ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ το 4% (από 7%) αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -12,7 μονάδες στην ΕΕ και στις -13,4 μονάδες στην Ευρωζώνη.

¹ Από τον Απρίλιο του 2022, η μέθοδος εποχικής προσαρμογής των στοιχείων της Έρευνας άλλαξε. Ακολουθώντας, όλα τα προηγούμενα αποτελέσματα έχουν αναθεωρηθεί ελαφρώς.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2024	2019	2020	2021	2022	2023	2024			
ΕΕ-27	-24,0 (Ιουν. 2022)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,5	-5,9	-13,5	-7,1	-21,7	-17,1	-16,6			
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-12,1	-6,7	-14,2	-7,5	-21,9	-17,4	-17,0			
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,3	-19,6	-32,5	-35,4	-50,7	-40,0	-46,0			
Περιοχή	2024											
	I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-27	-14,7	-14,4	-13,7	-13,7	-13,2	-12,9	-12,2	-12,3	-11,7	-11,3	-12,4	-13,4
Ευρωζώνη	-16,1	-15,5	-14,8	-14,7	-14,3	-14,0	-13,0	-13,5	-13,0	-12,5	-13,7	-14,5
Ελλάδα	-46,3	-47,2	-44,7	-41,7	-43,8	-42,7	-43,9	-48,1	-51,3	-50,3	-47,3	-44,5
Περιοχή	2025											
	I	Φ	Μ	Α	Μ	I	I	Α	Σ	Ο	N	Δ
ΕΕ-27	-13,2	-12,9	-13,9	-15,9	-14,5	-14,8	-14,5	-14,8	-14,3			
Ευρωζώνη	-14,1	-13,6	-14,5	-16,6	-15,1	-15,3	-14,7	-15,5	-14,9			
Ελλάδα	-43,4	-42,0	-43,8	-46,8	-42,7	-46,9	-47,6	-48,8	-45,6			

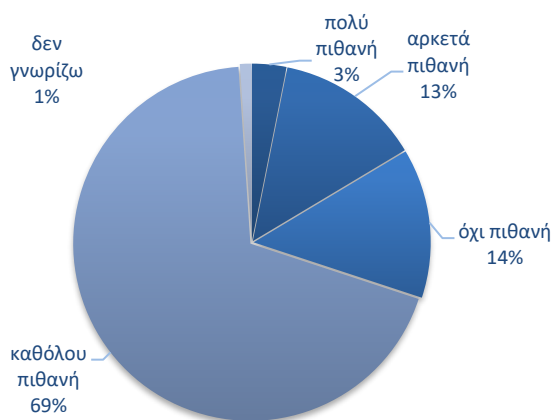
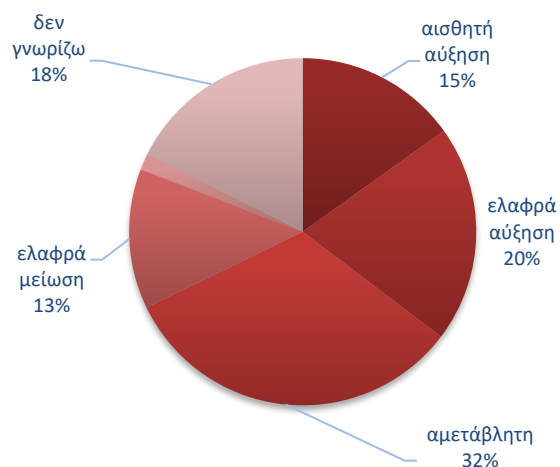
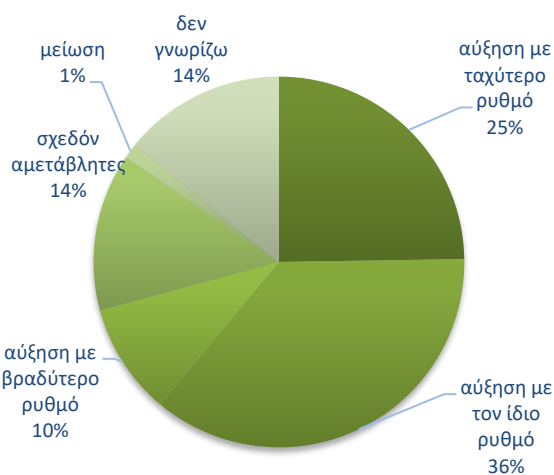
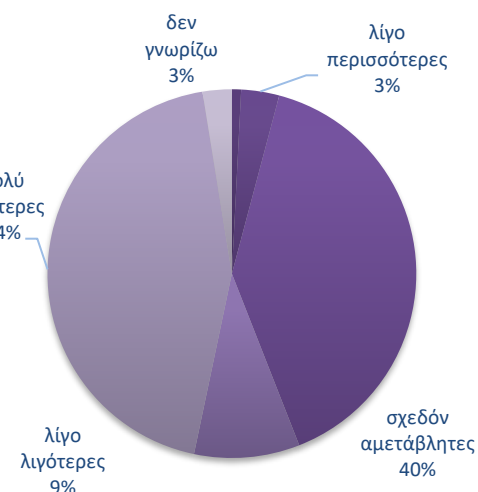
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Μικρή ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε ελαφρά στις -65,9 μονάδες από -67,1 τον Ιούλιο. Το 83% των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 16% τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +6,6 μονάδες στην ΕΕ και στις +7,3 στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο**Πρόθεση αποταμίευσης****Προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας****Προβλέψεις για την εξέλιξη των τιμών****Πρόθεση για μείζονες αγορές**

Πηγή: IOBE

- **Ήπια κλιμάκωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες κλιμακώθηκε τον Σεπτέμβριο, στις +17,2 μονάδες, από +14,4 τον Ιούλιο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προέβλεψε μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας διαμορφώθηκε στο 35%, με το 15% (από 20%) των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +26,5 και +26,7 μονάδες αντίστοιχα.

- **Εξασθένιση των προβλέψεων για άνοδο των τιμών**

Ο θετικός δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες αποκλιμακώθηκε ήπια τον Σεπτέμβριο και διαμορφώθηκε στις +34,7 μονάδες, έναντι +36,4 μονάδων τον Ιούλιο. Το 61% (από 65%) των νοικοκυριών προέβλεψε άνοδο τιμών με τον ίδιο ή

ταχύτερο ρυθμό και το 14% αναμένει σταθερότητα. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +24,7 και +24,0 μονάδες αντίστοιχα.

- **Ενίσχυση του ποσοστού που «μόλις τα βγάζει πέρα»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» διαμορφώθηκε στο 65% (από 59%), ενώ στο 9% (από 12%) διαμορφώθηκε το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν 20% του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» διαμορφώθηκε στο 6% από 8% τον προηγούμενο μήνα.

- **Οριακή αποκλιμάκωση του ποσοστού των νοικοκυριών που είναι αβέβαια για τη μελλοντική οικονομική κατάστασή τους**

Στο ερώτημα το οποίο αξιολογεί το βαθμό αβεβαιότητας των νοικοκυριών ως προς τις μελλοντικές οικονομικές εξελίξεις, το 58,1% έκρινε τον Σεπτέμβριο ότι η οικονομική κατάστασή του μπορεί να προβλεφθεί δύσκολα ή σχετικά δύσκολα, από 58,5% τον προηγούμενο μήνα.